

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Soru Önergeleri Birimi

Sayı : B.10.0.SOB.00.00.00.0/
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

7/13749
GK: 158

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/04/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-21836 sayılı yazınız.

Şırnak Milletvekili Sevahir BAYINDIR tarafından verilen “Hastanelerde enfeksiyon kaynaklı bebek ölümlerine” ilişkin 7/13749 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER :

1-Önerge cevabı (4 sayfa)

Şırnak Milletvekili Sevahir BAYINDIR tarafından verilen "Hastanelerde enfeksiyon kaynaklı bebek ölümlerine ilişkin" 7/13749 sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

SORULAR:

Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görev yapan ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Ankara Şube Yöneticisi olan Seher Tümer, 10 ay süren tutuklu yargılaması sonunda Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen 18.03.2010 tarihli karar duruşmasında "Silahlı örgüte üye olma" ve "Silahlı örgütün propagandasını yapma" suçlarını işlediği gerekçesiyle 7 yıl 1 ay hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Cezası Ankara Sincan Kadın Kapalı-Yüksek Güvenlikli Cezaevinde infaz edilmektedir.

Hükme esas alınan deliller; Seher Tümer'in ebe olarak görev yaptığı Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 2008 yılı Temmuz ayında "ihmal" sonucu gerçekleşen bebek ölümleri ile ilgili kamuoyunun gündemine sunulmak üzere yapmış olduğu basın açıklamaları ve bu konuda sendikal faaliyet kapsamında gerçekleştirdiği çalışmalarır.

2008 yılının Temmuz ayında, Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde enfeksiyon olduğuna ilişkin Sağlık Bakanlığı'nın ve Türk Tabipler Birliği'nin raporları bulunmaktadır.

Bu olay nedeniyle bu hastane basına ve kamuoyuna "skandal hastane" olarak yansımıştır.

Bu doğrultuda;

SORU 1- Bakanlığınızın ve Türk Tabipler Birliği'nin de raporları ile sabit olan hastane enfeksiyonundan kaynaklı bebek ölümleri ile ilgili hastane personeli hakkında açılan bir soruşturma var mıdır? Yoksa bu olayı aydınlatmak üzere bir soruşturma açtırmayı düşünüyor musunuz?

SORU 2- Bu olayı araştırmak üzere hastanede çalışan hiçbir personel hakkında soruşturma başlatılmamasını ancak bu olayı kamuoyuna ve basına duyuran Seher Tümer'in bu çalışmalarının suç konusu edilmesini ne ile açıklamaktasınız?

CEVAPLAR 1 ve 2- Ankara Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde;

"01/08/2008 ve 03/08/2008 tarihlerinde vefat eden bebek BOYRAZ, bebek KEŞTO ve bebek ESEN'in hastane görevlileri ve yetkililerin ihmali sonucu kapmış oldukları hastane enfeksiyonuna bağlı olarak; 19/07/2008 tarihinde vefat eden bebek KOÇAK'ın ise görevli acil nöbetçi hekimin ihmali ve yanlış müdahalesi nedeniyle öldükleri; birden fazla bebeğin aynı kuvözde tutularak hastane virüsünün üremesine neden olduğu, vefat eden bebek ESEN'in cesedinin bir kutu içerisinde teslim edildiği" iddialarıyla ilgili olarak derhal inceleme, ön inceleme ve soruşturma başlatılmıştır.

Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde adı geçen bebeklerin ölümleri ile ilgili olarak; hastane kayıtları, ilgililerin ifadeleri ve bilirkişi heyetince düzenlenen 24/11/2008 tarihli raporun incelenmesi sonucunda; yapılan tetkik, müdahale ve tedaviler ile ölüm olayı arasında sebep sonuç ilişkisi, herhangi bir suç niteliği taşıyan durum, tıbbi hizmet açısından dikkat ve özen eksikliği ile ihmal yanında bilinçli taksir durumu tespit edilememiştir. "Tıbbi açıdan her türlü çabanın gösterilmesi yanında, ünitenin ülkemiz açısından da örnek kabul edilebilecek düzeyde olduğu" bizzat Bilirkişi Heyetince belirtilmiştir.

Delayısıyla Hastane Başhekim, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi sorumlusu hekim ve diğer ilgililer hakkında, 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanunun 6. maddesi uyarınca "**Soruşturma İzni Verilmemesi**" gerektiği kanaatine varılmıştır. Valilik de aynı kanaate katılarak soruşturma izni vermemiştir.

Seda ERDAL'ın, 29/07/2008 tarihinde, Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde doğan ikiz bebeklerinin, aynı hastanenin Yenidoğan Yoğun Bakım kliniğinde tedavi edilirken hastane görevlilerinin ve yetkililerin ihmali sonucu kapmış oldukları hastane virüsüne bağlı olarak 31/07/2008 ve 01/08/2008 tarihlerinde öldükleri, iddiası ile ilgili yapılan ön incelemede ise;

Yapılan inceleme, alınan ifadeler ve Bilirkişi Raporunda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde tedavi edilirken ölen ikiz bebekler Eda ve Ekin ERDAL'ın ölümleriyle ilgili olarak; hastane kayıtları, ilgililerin ifadeleri ve bilirkişi heyetince düzenlenen raporun incelenmesi sonucunda; yapılan tetkik, müdahale ve tedaviler ile ölüm olayı arasında sebep sonuç ilişkisi, herhangi bir suç niteliği taşıyan durum, tıbbi hizmet açısından dikkat ve özen eksikliği ile ihmal yanında bilinçli taksir durumu da tespit edilememiştir.

Ayrıca Bilirkişi Heyetince, bebeklerin fizyolojilerinin yaşamalarını sağlayacak boyutta olmadığı, birçok ülkede yaşam olasılığı öngörülmeleyen olguların ülkemizde yaşama hakkı ve yaşam kalitesini oluşturma ve yüceltme açısından ele alındığı belirtilmiştir.

Dolayısıyla Hastane Başhekimisi, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi sorumlusu ilgililer hakkında, 4483 Sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkındaki Kanunun 6. maddesi uyarınca "**Soruşturma İzni Verilmemesi**" gerektiği kanaatine varılmıştır. Valilik de aynı kanaate katılarak soruşturma izni vermemiştir.

Ankara Dr. Zekai Tahir Burak Kadın Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görevli Ebe Seher TÜMER hakkında Bakanlığımız müfettişi tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 20/07/2009 tarihli ve 70/02 sayılı Soruşturma Raporunda;

"Ebe Seher TÜMER'in;

Terör örgütü PKK/KONGRA-GEL üyesi olduğu ve örgütün propagandasını yaptığı konusunda;

İlgili üzerine atılı suçları reddetse de yapılan inceleme sonucunda, 20/05/2009 tarihinden beri tutuklu olarak, 22/03/2009 günü sözde Nevruz Kutlaması adı altında yürüyüş ve açık hava toplantısına katılarak terör örgütü elebaşı lehine "Yaşasın başkan apo " şeklinde slogan attığı, PKK/KONGRA-GEL üyesi olmak ve örgütün propagandasını yapmak suçunu işlediği, ayrıca terör örgütü ve sözde elebaşı ile ilgili yasak yayın ile diğer dokümanları evinde bulundurduğu iddialarıyla yargılandığı, bu iddiaların iddianame eki bilgi, belge, görüntü ve ses kayıtları ile tutanaklarla da ortaya konduğu, diğer taraftan ilgilinin özlük dosyasının tetkikinden de; devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranış içinde olduğu, işinde ekip çalışmasından ziyade, radikal sendikacılığın izlerini taşıdığı, bu nedenle de iş arkadaşları ve amirleriyle sıkça tartışmaya girerek defalarca ikaz ve disiplin cezası aldığı, ayrıca 2001-2003 yıllarında ödeme gücünün üzerinde borç ya da kefaletle icralık duruma düştüğü anlaşılmıştır.

Bu sebeple ilgilinin bu tutum ve davranışlarının, 657 sayılı DMK'nın 6. maddesinde belirtilen sadakat ve 7. maddesinde yer alan tarafsızlık ve devlete bağlılık ilkeleri ile bağdaşmadığı, dolayısıyla da memur olarak çalıştırılmasının mümkün olamayacağı kanaatine varıldığından; 657 sayılı DMK'nın 2670 sayılı Kanun'la değişik 125. maddesinin sondan 2. paragrafı hükmünün delaletiyle, hakkında aynı kanun maddesinin (E/b) fıkrası gereğince işlem yapılarak, "...devlet memurluğundan çıkarılması gerekmektedir..." şeklinde kanaat belirtilmiş, rapor, adı geçen hakkında işlem tesis edilmek üzere muameleye konulmuştur.

Dolayısıyla Ebe Seher TÜMER hakkında yürütülen soruşturmanın bebek ölümleri ile ilgili olarak yaptığı açıklamalarla ilgisi bulunmamaktadır.

SORU 3- Türkiye'deki hastanelerde enfeksiyon nedeniyle kaç tane bebek ölümü gerçekleşmiştir?

CEVAP 3- 2008 yılından bu yana, geliştirdiğimiz 'Ulusal Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Ağı (UHESA) üzerinden, 1086 hastanenin hastane enfeksiyonuna bağlı yenidoğan ölümleri verilerine ulaşmaktayız. Ocak 2008-22 Nisan 2010 tarihleri arasında yenidoğan servislerinde ve yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde yatan toplam 195114 hastanın 6831'inde (% 3,5) hastane enfeksiyonu gelişmiş olup hastane enfeksiyonu gelişen 6831 hastanın 273'ünde (% 4,0) hastane enfeksiyonu sebebiyle ölüm bildirilmiştir. Bu değerlerin yıllara göre dağılımı aşağıda yer alan tabloda sunulmuş olup, ölüm hızları gelişmiş ülkelere ait rakamların üzerinde değildir.

Yenidoğan servislerinde ve yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde hastane enfeksiyonu ve buna bağlı ölümler, Türkiye, 2008-22 Nisan 2010.

	Yenidoğan servisi			Yenidoğan YBÜ			
	Yatan Hasta Sayısı	Hastane Enfeksiyonu (HE) Sayısı	HE nedenli ölüm sayısı	Yatan Hasta Sayısı	Hastane Enfeksiyonu Sayısı	HE nedenli ölüm sayısı	Toplam
2008	17 058	379	46	46 783	2 179	123	169
2009	30 914	303	11	73 593	3 063	73	84
Ocak-22 Nis 2010	7 045	100	0	19 721	807	20	20
Toplam	55017	782	57	140097	6049	216	273

SORU 4- Bu ölümleri önlemek adına Bakanlığınızın yaptığı çalışmalar nelerdir?

CEVAP 4- Bakanlığımızca hastane enfeksiyonlarının önlenmesine ve kontrolüne yönelik çalışmalara 2004 yılında başlanmıştır. Bu çalışmalar "Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliği" temelinde, "Hastane Enfeksiyonları Bilimsel Danışma Kurulu" görüşleri ve kararları çerçevesinde; Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı ve Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü işbirliğiyle sürdürülmektedir.

Gerçekleştirilen çalışmalar mevzuat, eğitim, standartlar/rehberler ve destekleyici faaliyetler ana başlıklarında yürütülmektedir.

Mevzuat: 11.08.2005 tarihli, 25903 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Yataklı Tedavi Kurumları Enfeksiyon Kontrol Yönetmeliği" ile sağlık hizmetleriyle ilişkili olarak gelişen enfeksiyonları önlemek ve kontrol altına almak üzere gerçekleştirilecek çalışmalar ile enfeksiyon kontrol komitelerinin görev ve yetkileri tanımlanmıştır. 18.11.2006 / 26350 sayılı Resmi Gazete'de "Enfeksiyon Kontrol Hemşirelerinin Eğitimine ve Sertifikalandırılmasına Dair Tebliğ"; 16/05/2007 tarihli ve 7716 sayılı Makam Onayı ile "Hastane Enfeksiyonları Bilimsel Danışma Kurulunun Teşkili, Görevleri İle Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge", 26.03.2009 tarihinde "Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitelerinin Denetimi Genelgesi" yayınlanmıştır.

Ulusal Standartlar, Rehberler: Bilimsel Danışma Kurulu tarafından hastane enfeksiyonlarının kontrolü ve önlenmesinde standardizasyonun sağlanması amacıyla "Hastanelerde Havalandırma ve Kontrolü", "Parenteral Beslenme İçin Güvenli Uygulamalar Rehberi", "Hastane Enfeksiyonlarının Kontrolünde İlkeler", "MRSA Kontrol Protokolü", "MRSA Laboratuvar Standart Uygulama Prosedürleri" hazırlanmıştır.

Eğitim: 2007 yılından bu yana gerçekleştirilen eğitimler neticesinde Haziran 2010 itibariyle, 383 Enfeksiyon Kontrol (EK) hekimi, 954 EK kontrol hemşiresi sertifika sahibi olmuştur.

Destekleyici Çalışmalar: “Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitelerinin Denetimi Genelgesi gereği İl Sağlık Müdürlüklerince oluşturulan komisyonlar tarafından yenidoğan yoğun bakım üniteleri yılda en az bir kez denetlenmektedir.

Kurumlarda sertifikalı EK hemşire ve hekim bulunması performans puanına yansıtılmış, EK komite çalışanları %10 daha fazla ek ödeme almaya hak kazanmışlardır.

Hastane enfeksiyonlarının kontrolüne yönelik sorulara cevap vermek üzere, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığınca “Enfeksiyon Kontrol Danışma Hattı” forumu oluşturulmuştur. Forumda gelen sorular Bilimsel Danışma Kurulu üyelerine ve EK hekim eğitimi eğitimcilerince cevaplandırılmaktadır.

Hastane hizmetlerinde çalışanların ve toplumun sağlık hizmetiyle ilişkili enfeksiyonların önemi ve önlenmesi konusunda bilinçlendirilmesi ve el temizliğine uyumunu artırmak amacıyla ulusal çapta “Tehlike Ellerin” kampanyası yürütülmüştür.

Türkiye’ye ait hastane enfeksiyonu sürveyans verilerini uluslararası standartlarda, tek merkezde toplayıp analiz etmek, ilgili kurumlara geri bildirimlerde bulunmak, ulusal hastane enfeksiyon hızlarına ulaşmak, hastanelerin kendi hızlarını ulusal hızlarla karşılaştırmalarını sağlamak amacıyla “Ulusal Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Sistemi” geliştirilmiştir.

Konuya göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.